

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ОБЛІКУ ВИТРАТ

Александрова В.О., Котляр Д.С.

*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут», м. Харків*

Одним з істотних аспектів для ефективного управління підприємством в даний час є система обліку і контролю витрат. Витрати – це резерв збільшення прибутку підприємства, саме тому від вибраної системи обліку і калькуляції витрат залежить їх доцільність.

На сучасному етапі актуальною залишається проблема вибору оптимального методу обліку загальновиробничих витрат та бази їх розподілу, оскільки це впливає на величину собівартості та, як наслідок, на величину чистого прибутку. Підприємствам необхідно самостійно визначати перелік змінних та постійних загальновиробничих витрат та зазначити їх в наказі про облікову політику. Ще однією проблемою є визначення бази розподілу, при виборі якої необхідно враховувати специфіку виробничого процесу підприємства.

Також існують певні суперечності в класифікації витрат в залежності від видів діяльності. Згідно Плану рахунків бухгалтерського обліку, є такий субрахунок як 944 «Сумнівні та безнадійні борги». Не зовсім зрозумілим є формування резерву сумнівних боргів, що виникають у результаті основної діяльності по рахунку 94 «Інші витрати операційної діяльності». Створення такого резерву може бути за результатами реалізації фінансових інвестицій, собівартість яких відображають на рахунку 97 «Інші витрати». М. Матюха пропонує включення рахунку «Сумнівні та безнадійні борги» окремим субрахунком до рахунку 95 «Фінансові витрати» не виключаючи його з рахунку 94 «Інші витрати операційної діяльності».

Значним питанням залишається так звана тінізація витрат, тобто неповне відображення витрат в обліку. У 2018 році рівень тіньової економіки склав 32% від об'єму офіційного ВВП (за розрахунками Мінекономрозвитку). До витрат на оплату праці доводиться велика частина, яка залишається поза обліком. Вона покривається за рахунок «тіньових доходів», які утворюються в наслідку неврахованої реалізованої продукції. Визначальними чинниками тінізації витрат є низький рівень контролю, негнучке оподаткування, надвисокі ставки соціальних відрахувань. На наш погляд, вирішення розглянутої проблеми полягає в необхідності удосконалення нормативно правової бази, а також приділення більшої уваги контролю.

Отже, в країні питання повноти і доцільності відображення витрат в системі обліку є дуже важливою проблемою, вирішення якій можливо шляхом внесення змін до нормативно правової бази.